

Mårten Johansson
070-671 13 85
marten.johansson@akeri.se

Vår ref
2023-7

Transportstyrelsen
Box 267
781 23 Borlänge

vag@transportstyrelsen.se

Sveriges Åkeriföretags remissvar på TSF 2022-138 Remiss av förslag till Transportstyrelsens föreskrifter om tekniska krav på fordonståg med längd över 25,25 meter

Sveriges Åkeriföretag är med ca 5100 åkeriföretag med drygt 38.000 lastbilar åkerinäringens branschorganisation och arbetar för en sund och lönsam utveckling av denna näring som svarar för cirka 4 % av Sveriges BNP.

Sverige Åkeriföretag anser att Transportstyrelsens nuvarande förslag till nya föreskrifter för längre fordon, är på ett rimligt sätt anpassat till de möjligheter och begränsningar som nuvarande Trafikförordning medger samt att inte medverka till ytterligare fördröjning av implementering av den stora samhällsnyttan med längre fordon.

Sveriges Åkeriföretag tillstyrker:

- Transportstyrelsens förslag till föreskrifter om tekniska krav på fordonståg med längd över 25,25 meter.
- Transportstyrelsens förslag till föreskrifter om utrustning som inte ska räknas in i fordonsbredden och fordonslängden.
- Transportstyrelsens förslag till förtydligande i 4 § TSFS 2018:40 om att föreskrifterna ska tillämpas på fordonståg med bruttovikter över 64 ton och fordonstågslängder upp till och med 25,25 meter. Föreskrifternas rubrik anpassas också till det nya innehållet. Därmed undviks dubbelreglering.

Sveriges Åkeriföretag emotser en skyndsam implementering av Transportstyrelsens förslag till nya föreskrifter samt en fortsatt samverkan med transportnäringen för att komplettera med föreskrifter för fler fordonskombinationer.

Transportstyrelsens förslag innebär sammanfattningsvis bl.a. att:

- Upp till 34,5 meter långa fordon tillåts framföras på ett utpekad vägnät.
- Implementering av längre fordon påskyndas genom att i ett första steg snarast besluta tekniska krav på två olika fordonskombinationer som är längre än 25,25

meter och inom 34,5 meters fordonslängd.

- A-dubbel tillåts, en fordonskombination bestående av en dragbil sammankopplad med en påhängsvagn och en dolly med tillkopplad påhängsvagn. Lastlängden baseras på modulerna 2x13,6 meter, och blir i praktiken upp till ca 27,2 meter.
- AB-dubbel tillåts, en fordonskombination bestående av en lastbil sammankopplad med en dolly med en tillkopplad link-påhängsvagn som i sin tur är sammankopplad med en påhängsvagn. Lastlängden baseras på modulerna 2x7,82 meter och 13,6 meter och blir i praktiken upp till 29,25 meter.
- Krav på styrbar sista axel upp till 40 km per timme införs på första påhängsvagnen inom A-dubbel och för link-påhängsvagn inom AB-dubbel. Styrbarhet skall vara låst i framåtriktat läge för vid hastigheter över 40 km per timme. Detta innebär att 34,5 meters fordon får ungefär samma framkomlighet som dagens 25,25 meters fordon som klarar sväng inom 12,5 meters ytterradie och 2 meters innerradie. Därmed möjliggörs god framkomlighet för att på sikt kunna öppna ett allt större vägnät för långa fordon.
- Om den främre påhängsvagnen i A-dubbel har minst tre axlar ska den första axeln vara lyftbar. Axeln ska kunna höjas och sänkas från förarplatsen under färd vilket kan överföra vikt till drivaxlar och öka framkomlighet i halt väglag.
- Lastbilen ska ha minst tre axlar. De i fordonståget ingående släpvagnarna ska ha minst två axlar.
- Lastbilen ska ha utrustning som gör det möjligt för föraren att ha uppsikt över fordonstågets högra sida från förarplatsen.
- Fordon med högst tre axlar ska ha ett stabilitetssystem enligt ECE reglemente 13, ändringsserie 11 tillägg 3, eller senare.
- Samtliga fordon i fordonståget ska vara utrustade med elektroniska bromssystem med antilåsningfunktion och automatisk bromsanpassning enligt ECE-reglemente 13 ändringsserie 11, eller senare.
- Dollyns vändskiva ska vara vridbart lagrad kring en vertikal axel genom kopplingspunkten.
- Krav införs på att använda skylt framtill och baktill med texten långt fordonståg.
- Om fordonstågets sammanlagda bruttovikt är högre än 64 ton ska lastbilen ha minst två drivande axlar.
- Om fordonstågets sammanlagda bruttovikt är högre än 64 ton ska lastbilen ha en motoreffekt på minst 260 kW med ett tillägg av 5 kW för varje ton över 64 ton
- Krav på kopplingsanordningar införs.
- Transportstyrelsen avser också att snarast ta fram ytterligare föreskrifter för att uppnå användning av fler varianter av långa fordonskombinationer.

För information

Sveriges Åkeriföretag avser att fortsätta dialogen med regeringen för att söka uppnå en reviderad Trafikförordning som ger möjligheter likt Finland, och inom 96/53 direktivets ramar, att tillåta en mer optimal och flexiblere effektivisering av godstransporter på väg.

Sveriges Åkeriföretag noterar att Trafikförordningen, 1998:1276, kap 4, 17 f §, inte möjliggör att fullt ut nyttja de möjligheter som EU direktivet 95/53 medger att effektivisera godstrafik på väg genom att tillåta mer flexibla fordon. Sverige kan här lära av Finland som generösare tillåter fler fordonskombinationer än Sverige inom 34,5 meters fordonslängd. 96/53 direktivets artikel 4.2 och 4.4 är nyckeln till att också Sverige kan följa Finlands exempel att inom 29,25 meters lastlängd och genom en ändring av Trafikförordningen bl.a. tillåta längre släpvagnar och längre påhängsvagnar. Att 29,25

meter lastlängd uppnås med 2 gånger längden av ett växelflak på 7,82 meter plus påhängsvagnslängden 13,6 meter innebär inte att endast dessa moduler får användas. Direktivet förbjuder inte att samma totala lastlängd 29,25 meter också kan delas i två olika långa eller två lika långa lastlängder i stället för att bara kunna baseras på tre standard moduler.

96/53/EG direktivets artikel 4.4 säger bl.a. följande:

Medlemsstaterna kan tillåta fordon eller fordonskombinationer som används för godsbefordran och som utför vissa nationella transporter som inte påtagligt påverkar den internationella konkurrensen inom transportsektorn med dimensioner som avviker från de som anges i punkterna 1.1, 1.2, 1.4—1.8, 4.2 och 4.4 i bilaga I. Transporter skall anses inte påtagligt påverka den internationella konkurrensen inom transportsektorn om endera av villkoren i punkterna a eller b är uppfyllt:

a) Transporten utförs inom en medlemsstats territorium av specialiserade fordon eller fordonskombinationer under sådana förhållanden som innebär att dessa operationer normalt inte utförs av fordon från andra medlemsstater, exempelvis transport i samband med skogsbruk och skogsindustri.

b) Den medlemsstat som tillåter transport inom sitt territorium med fordon eller fordonskombinationer vilkas dimensioner avviker från dem som anges i bilaga I, även tillåter användningen av motorfordon, släpvagnar och påhängsvagnar som överensstämmer med de dimensioner som anges i bilaga I och som sammankopplas på så sätt att de minst uppnår den i den aktuella medlemsstaten tillåtna lastlängden, så att alla företag tillförsäkras samma konkurrensvillkor (modulsystemet).

Det är därmed tillåtet att avvika från dimensioner enligt direktivets bilaga I eftersom minst samma lastlängd kan uppnås med modulsystemet.

Längre släpvagnar kan därmed också tillåtas i kombinationer som är längre än 24 meter.

Sveriges Åkeriföretag anser att Trafikförordningen skyndsamt bör revideras för att möjliggöra för Transportstyrelsen att komplettera med ännu bättre förordningstext för effektivare längre fordon som efterfrågas av transportnäringen.

<p>Trafikförordningen, 1998:1276, kap 4, säger följande:</p>	<p>Sveriges Åkeriföretag avser att fortsätta dialogen med regeringen och söka uppnå en reviderad Trafikförordning som likt Finland och inom 96/53 direktivets ramar tillåter mer optimal och flexibla effektivisering av godstransporter på väg. Sverige Åkeriföretag föreslår därför att Trafikförordningen snarast ändras till ny skrivning enligt följande:</p>
<p>17 § Ett annat motordrivet fordon än en buss med eller utan ett därtill kopplat fordon får inte föras på andra vägar än enskilda om fordonet eller fordonståget,</p>	<p>17 § Ett annat motordrivet fordon än en buss med eller utan ett därtill kopplat fordon får inte föras på andra vägar än enskilda om fordonet eller fordonståget,</p>

<p>lasten inräknad, är längre än 24,0 meter. Längden av ett fordonståg, lasten inräknad, får dock uppgå till 25,25 meter om följande villkor är uppfyllda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varje ingående fordon är utrustat med sådana låsningsfria bromsar och kopplingsanordningar som Transportstyrelsen föreskriver. 2. Varje ingående motordrivet fordon har en största längd av 12,0 meter. 3. Varje ingående släpvagn, utom påhängsvagn, har en största längd av 12,0 meter. <p>4. Avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten på en påhängsvagn överstiger inte 12,0 meter.</p> <p>5. Det horisontella avståndet mellan kopplingstappen och varje punkt på framkanten av en påhängsvagn överstiger inte 2,04 meter.</p> <p>6. Fordonstågets sammanlagda lastlängd bakom förarhytten, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, överstiger inte 21,86 meter.</p> <p>7. Avståndet, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, från den längst fram belägna yttre punkten på lastutrymmet bakom förarhytten till den längst bak belägna yttre punkten på fordonståget överstiger inte 22,9 meter.</p> <p>8. Fordonsbredden, utom för påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,55 meter.</p> <p>9. Bredden på påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,60 meter.</p> <p>10. Varje ingående motordrivet fordon som är i rörelse kan vända inom en cirkelring som har en yttre radie på 12,5 meter och en inre radie på 5,3 meter.</p> <p>11. Fordonståget uppfyller de vändningskrav som Transportstyrelsen föreskriver.</p> <p>Bestämmelserna om längd och avstånd i första stycket 2-5 ska omfatta även</p>	<p>lasten inräknad, är längre än 24,0 meter. Längden av ett fordonståg, lasten inräknad, får dock uppgå till 25,25 meter om följande villkor är uppfyllda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varje ingående fordon är utrustat med sådana låsningsfria bromsar och kopplingsanordningar som Transportstyrelsen föreskriver. 2. <i>Varje ingående motordrivet fordon har en största längd av 13,0 meter.</i> 3. <i>Varje ingående släpvagn, utom påhängsvagn, där avståndet mellan framaxelns vridningscentrum och bakkanten på släpvagnen, har en största längd av 16,0 meter.</i> 4. <i>Avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten på en påhängsvagn överstiger inte 18,0 meter.</i> 5. Det horisontella avståndet mellan kopplingstappen och varje punkt på framkanten av en påhängsvagn överstiger inte 2,04 meter. 6. <i>Fordonstågets sammanlagda inre lastlängd bakom förarhytten, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, överstiger inte 21,86 meter.</i> 7. Avståndet, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, från den längst fram belägna yttre punkten på lastutrymmet bakom förarhytten till den längst bak belägna yttre punkten på fordonståget överstiger inte 22,9 meter. 8. Fordonsbredden, utom för påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,55 meter. 9. Bredden på påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,60 meter. 10. Varje ingående motordrivet fordon som är i rörelse kan vända inom en cirkelring som har en yttre radie på 12,5 meter och en inre radie på 5,3 meter. 11. Fordonståget uppfyller de vändningskrav som Transportstyrelsen föreskriver. <p>Bestämmelserna om längd och avstånd i första stycket 2-5 ska omfatta även</p>
--	---

<p>avtagbara påbyggnader och standardiserade godsbehållare såsom containrar. Förordning (2017:610).</p> <p>.....</p> <p>17 f § /Träder i kraft I:2023-08-31/ Trafikverket eller, om kommunen är väghållare, kommunen får föreskriva att på en viss väg, del av väg eller vägsträcka får ett fordonståg, trots 17 §, föras med en längd som uppgår till högst 34,5 meter, lasten inräknad, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda för fordonståget:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Varje ingående motordrivet fordon har en största längd av 12,0 meter. 2. Varje ingående släpvagn, utom påhängsvagn, har en största längd av 12,0 meter. 3. Avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten på en påhängsvagn överstiger inte 12,0 meter. 4. Det horisontella avståndet mellan kopplingstappen och varje punkt på framkanten av en påhängsvagn överstiger inte 2,04 meter. 5. Fordonstågets sammanlagda lastlängd bakom förarhytten, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, överstiger inte 29,25 meter. 6. Fordonsbredden, utom för påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,55 meter. 7. Bredden på påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,60 meter. 8. Fordonet eller fordonståget uppfyller de krav på konstruktion och utrustning som Transportstyrelsen föreskriver. Förordning (2022:1396). 	<p>avtagbara påbyggnader och standardiserade godsbehållare såsom containrar. Förordning (2017:610).</p> <p>.....</p> <p>17 f § /Träder i kraft I:2023-08-31/ Trafikverket eller, om kommunen är väghållare, kommunen får föreskriva att på en viss väg, del av väg eller vägsträcka får ett fordonståg, trots 17 §, föras med en längd som uppgår till högst 34,5 meter, lasten inräknad, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda för fordonståget:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Varje ingående motordrivet fordon har en största längd av 13,0 meter.</i> 2. <i>Varje ingående släpvagn, utom påhängsvagn, där avståndet mellan framaxelns vridningscentrum och bakkanten på släpvagnen har en största längd av 16,0 meter.</i> 3. <i>Avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten på en påhängsvagn överstiger inte 18,0 meter.</i> 4. Det horisontella avståndet mellan kopplingstappen och varje punkt på framkanten av en påhängsvagn överstiger inte 2,04 meter. 5. <i>Fordonstågets sammanlagda inre lastlängd bakom förarhytten, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, överstiger inte 29,25 meter.</i> 6. Fordonsbredden, utom för påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,55 meter. 7. Bredden på påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,60 meter. 8. Fordonet eller fordonståget uppfyller de krav på konstruktion och utrustning som Transportstyrelsen föreskriver. Förordning (2022:1396).
---	---

	<p>17 g §</p> <p><i>Trots 17 § får, till ett fordon som används för godstransport, bakom lastutrymmet kopplas ett fordon eller ett arbetsredskap som används för att lasta eller lossa fordonet i fråga, oavsett att detta leder till att den största tillåtna längden på fordonet eller fordonskombinationen överskrids, om</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) det utrymme som används för godstransport inte blir större,</i> <i>2) inget annat allmänt tillåtet mått än längden överskrids, med maximalt 1,5 meter,</i> <i>3) bredden på det fordon som används för godstransport inte överskrids,</i> <i>4) det fordon till vilket fordonet eller arbetsredskapet kopplas uppfyller de krav på bakre underkörningsskydd som föreskrivits eller bestämts för det,</i> <i>5) kraven på synbarhet för ljus och bakre registreringsskylt och kraven på synbarhetsvinklar uppfylls antingen med fordonets egna lyktor och registreringsskylt eller med tilläggslyktor eller en tilläggsregistreringsskylt som monterats för detta ändamål, och</i> <i>6) det fordon eller det arbetsredskap som tillkopplats baktill på fordonet inte medför fara, och vars hela massa för kopplad enhet under transport bärs av fordonet för godstransport som enhet kopplats till.</i>
--	---

Sveriges Åkeriföretag föreslår också att en ny 17 g § införs i Trafikförordningen för att i likhet med vad som redan tillåts i Danmark och Finland, att en påhängstruck kan medföras utan att det skall räknas in fordonslängden.

Nedan ges några exempel på effektiva lastbils kombinationer som en ändrad Trafikförordning bör tillåta inom 34,5 meters fordonslängd:

- A-enkel, lastbil med 13,6 meter släpvagn inom 25,25 meter fordonslängd.
- A-enkel, 13 meter lång lastbil med ca 9,6 meter flak med lång släpvagn med flaklängd ca 17,6 meter, allt inom ca 27,2 meter flaklängd. Därmed uppnås samma flaklängd som två stycken 13,6 meters påhängsvagnar.
- A-dubbel, dragbil med 15,65 meters påhängsvagn med styrbara axlar och dragkoppling till vilken kopplas en dolly samt en 13,6 meters påhängsvagn, allt inom total flaklängd 29,25 meter.

- B-dubbel, dragbil med linkpåhängsvagn med styrbara axlar samt vändskiva till vilken kopplas ytterligare en påhängsvagn, inom total flaklängd 29,25 meter.
- AB-dubbel, 34,5 meters kombination av lastbil med linksläpvagn med styrbara axlar och vändskiva. Till linksläpvagnen kopplas en 13,6 meters påhängsvagn. Linksläpvagnen ersätter dolly med linkpåhängsvagn.

Ytterligare information och motivering till Sveriges Åkeriföretags förslag till revidering av Trafikförordningen finns i Sveriges Åkeriföretags remissvar till Infrastrukturdepartementet angående I2019/01058/TM, Trafikverkets rapport, längre lastbilar på det svenska vägnätet – för mer hållbara transporter.

Med vänlig hälsning

Mårten Johansson